

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.
M. Kir. Halélettani és Szenny-
vízisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Egész évre 12 pengő.

Nemtagoknak előfizetési díj: { Fél évre 6 pengő.

Külföldre egész évre 16 pengő.

Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér II. II. 213. :: ::

HALÁSZAT (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: A külföldi tengeri után kifizetett vám visszatérítése. — Nyíltvízi halaink szaporítása. — A pontytetű elleni védekezés. — Társulatok—Egyesületek. — Újdonságok—Vegyések. — Külföldi lapszemle. — Árjegyzések—Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Zollvergütung für Import-Mais. — Über die Vermehrung der Fische offener Gewässer. — Zur Bekämpfung der Karpfen läuse. — Auslandschau. — Gesellschaften und Vereine. — Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

A külföldi tengeri után kifizetett vám vissza- térítése.

Azok a tógazdák, akik az Országos Halászati Egyesület útján halaik etetésére külföldi tengerit kaptak, a behozatalnál előlegezett vámot (q-ként mintegy 2-32 P-i) vissza fogják kapni, ha a külföldi tengerivel etetett halaikat — 5 q tengerire 1 q halhúst számítva — külföldön adják el.

Hogy a vám visszatérítés mily eljárás útján történik, közöljük a m. kir. központi vámigazgatóság értesítését, amely e tekintetben teljes tájékozást nyújt:

T. Országos Halászati Egyesületnek Budapest.

Értesíti a m. kir. központi vámigazgatóság, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium folyó évi május hó 2-án kelt és a m. kir. földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztériumokkal egyetértőleg kiadott 61.335/1932 XII. számú rendeletével, a bármikori visszavonhatás és módosítás jogának fenntartásával megengedte, hogy a t. Cím 2000 (Kettőezer) métermázsza külföldi tengerit, az abból hízlalt halaknak Angliába, Csehszlovákiába, Németországba, Olaszországba, Svájcba vagy Lengyelországba való kiszállításának kötelezettségével, a tengeri után esedékes vám- és vámmal együtt beszedésre kerülő más köztartozásoknak *kizárólag készpénzzel* biztosítása mellett, a behozatali kikészítési előjegyzési eljárásban 1932. évi június hó 30-áig vámkülföldről behozhasson.

A t. Cím köteles a külföldről behozott tengeriből hízlalt halakat a tengeri behozatali vámkezelésétől számított 9 (kilenc) hónapon belül, de legkésőbb 1933. évi március 31-éig a *fent felsorolt államok* bármelyikébe kiszállítani. Ennek az engedélynek alapján behozott külföldi tengeri a *belföldön szabadforgalomba egyáltalán nem hozható.*

A leszámolást, — az ennek az engedélynek az alapján behozott külföldi tengerivel hízlalt halak kiszállítása után, de legkésőbb 1933. évi március 31-én a halak kiléptetését végző vámhivatalok igazolása alapján — a tengeri behozatali előjegyzését végző fővámhivatal fogja megtartani.

Hogy a halak kilépéséről a leszámolásra illetékes vámhivatal a kiléptető határszéli vámhivatal értesítthesse, felkéri t. Címet a m. kir. központi vámigazgatóság, hogy a feladás alkalmával a fuvarlevél megfelelő rovatában szíveskedjék feltüntetni, hogy a tengeri melyik vámhivatalnál jegyeztetett elő. (Pl. „Budapesten kikészítésre előjegyezve.“) Amennyiben ennek megjelölése a fuvarlevélen hiányzik, úgy a halak kiléptetését végző vámhivatal nem tudja a tengeri előjegyzését foganatosító vámhivatal a kiszállításról értesíteni, minek következtében a kiszállított állatok után a tengeri nem fog jóváíratni és a megfelelő összegű vámbiztosíték visszatéríttetni.

A leszámolás alapjául a halak kiléptetését, illetőleg az előjegyzést végző vámhivatal, külön mérlegelés

mellőzésével vagy a feladó vasútállomás, vagy pedig a hatósági állatorvos hivatalos súlymegállapítását fogja elfogadni.

Ezért szíveskedjék a fuvarlevélen kifejezésre juttatni, hogy a feladott halak összsúlyának a vasút által megállapítását kívánja, vagy pedig a súly igazolásáról kiállított és a vasúti kocsiszámot is feltüntető hatósági állatorvosi bizonylatot a fuvarlevél másodpéldányával együtt az előjegyzést végző vámhivatalnak megküldeni.

A kiléptető vámhivatalok igazolása alapján a kiszállított halak minden 100 kg-ja után 500 kg tengeri vámja lesz jóváírva, illetve visszatérítve.

A tengerinek a behozatali kikészítési előjegyzési eljárásban leendő behozatalához az 1932. évi 1520/M. E. számú kormányrendelet értelmében szükséges engedélyt a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium fogja kiszolgáltatni. Ebből a célból köteles a t. Cím a beszerzendő tengerire vonatkozó adatokat megfelelően felülbélyegzett beadványban a 61.335/XII.-1932. számú pénzügyminiszteri rendeletre hivatkozással kellő időben bejelenteni. A beadványban meg kell jelölni azt a vámhivatalt, amely a behozatali előjegyzési vámkezelést foganatosítani fogja, továbbá annak a címét és lakhelyét is, akinek számára a tengeri küldemények érkezeni fognak.

Az áru ellenértékének megfizetésére, vagy hitel igénybevételére az 1931. évi 4500/M. E. számú kormányrendelet értelmében a Magyar Nemzeti Bank külön engedélyre van szükség, mely engedély azonban a jelen engedélyre hivatkozással nem követelhető.

Értesíti továbbá a m. kir. központi vámigazgatóság, hogy erről az engedélyről

1. Oroszvár	7. Kelebia	13. Sopron
2. Hegyeshalom	8. Barcs	14. Komárom
3. Szob	9. Gyékényes	15. Drégelypalánk
4. Hidasnémeti	10. Murakeresztúr	16. Tornanádaska
5. Sátoraljaújhely	11. Szentgotthárd	17. Somoskőújfalu
6. Szeged	12. Kőszeg	18. Záhony

határszéli vámhivatalokat értesítette s a kiszállítások mi-kénti igazolására utasításokkal ellátta.

Végül értesíti a m. kir. központi vámigazgatóság, hogy a Magyar Általános Hitelbank budapesti pénztézet bejelentése folytán a behozatali előjegyzési vámkezeléssel a budapesti és mohácsi m. kir. fővámhivatalt bízta meg.

Budapest, 1932 május hó 17-én.

Rottmann s. k.
miniszteri tanácsos,
(P. H.) m. kir. központi vámigazgató h.

Ugyanebben az ügyben a mohácsi m. kir. fővámhivatal a következő átiratot intézte az egyesülethez, melyben röviden és világosan összefoglalja azt, hogy a vám-visszatérítéshez minő okmányok kellenek:

T. Országos Halászati Egyesület Budapest.

A m. kir. központi vámigazgatóság 19.032/5-1932. II. számú rendelete alapján értesíti a m. kir. fővámhivatal, hogy a T. Cím által kikészítési előjegyzési eljárásban külföldről behozott tengeri jóváírásához és a jóváírt tengerimennyiség után letétbehelyezett vámbiztosíték vissza-utalásához, a külföldre kiszállított élő állatok kilépésének a kiléptető vámhivatal által történő igazolásán kívül a következő okmányok, illetve adatok szükségesek:

1. fuvarlevélmásodpéldány, melyben feltüntetve kell lenni a kiszállított élőállat nemének és kifejezetten feltüntetve az élőállatok darabszámának és tisztasúlyának; tehát nem elégséges, hogy a feladó vasúti állomás, a küldemény összsúlyát igazolja, mert ebben a legtöbb

esetben az útközben szükséges élelem, azonkívül rekesz, homok, stb. súlya is bennfoglaltatik, hanem az élőállatok valóságos tisztasúlyának igazolására van szükség; abban az esetben, ha ez a tisztasúly a fuvarlevélmásodpéldányon nem szerepel, a m. kir. fővámhivatal hatósági állatorvosi, a kiszállított élőállatok tisztasúlyát magában foglaló, súlyjegyzéket is elfogad a jóváírási súly alapjául;

2. a mohácsi m. kir. fővámhivatal által kiállított előjegyzési jegy;

3. a mohácsi m. kir. fővámhivatal által kiállított vámnnyugta a letétbehelyezett vámbiztosítékról.

Felhívja a m. kir. fővámhivatal a T. Cím figyelmét arra, hogy a kivitt élőállatok után a tengerimennyiségek jóváírását csak a fentebb közölt adatok, illetve okmányok beküldésével kérje, mert kérését egyébként tárgyalás alá nem veszi.

M. kir. fővámhivatal:

Mohács, 1932. évi július hó 19-én.

Olvashatatlan aláírás (P. H.) Olvashatatlan aláírás
m. kir. vámszaki főtanácsos. m. kir. vámszaki főtitk.

F.

Nyíltvízi halaink szaporítása.

Sok eszme merült már fel az annyira megfogyott nyíltvízi halaink szaporítására, de az eszmék többnyire olyan egyénektől erednek, akik nem halászok.

Ki a halász? Azt kell ebben az ügyben először fölkeresni, az ő véleményét kell meghallgatni. Azt hiszem ilyen módon könnyebben érhetnénk célhoz.

A régi szakképzett halászok már többnyire meghaltak. Valamikor megvolt még (különösen Tolnán és Apatinban) a régi céhrendszer, amikor a halászmesterek halászinásokat szerződtek 2—3—4 évi időtartamra, hogy azok a halászmesterséget kitanulják. Az inast a céh szabályai szerint Péter-Pálkor, vagy karácsonykor iktatták be az inasok sorába, s az inasidő letöltése után felszabadították őket. Halászmester csak abban az esetben lehetett, ha katona volt vagy ha munkakönyvével bizonyítani tudta, hogy három évig mint segéd működött egyik vagy másik halászmesternél. A céhrendszert az ipartörvény megszüntette.

Mivel a halászatot annak idején kifejejtették az iparból, a halászok egész a világháború kitöréséig a céhrendszert a régi mód szerint folytatták. Azóta azonban nincs többé sem halászinás, sem segéd.

A háború utáni ipartörvény-revizió is megfelekedett a halászkorról. Ezért azután a halászat a világháború után legtöbbszörre nem képesített, laikus halászok kezében van. Érthető, hogy így a nyíltvízi halászatunk hanyatlak. A hanyatlás további magyarázata a következő.

A mostani halászbérlők, akik nagyjából nem halászok, szerződtek szakértő és — ilyen hiányában — nem szakértő halászkorról. Ezért azután a halászat a világháború után legtöbbszörre nem képesített, laikus halászok kezében van. Érthető, hogy így a nyíltvízi halászatunk hanyatlak. A hanyatlás további magyarázata a következő.

Mint a régi időkben, úgy most is vannak halászok (ha nem is céhrendszerűek), akik éveken keresztül gyakorolták a nagyhalászatot. Célszerű volna, ha a halászatot

is az iparhoz kötnénk és így a halászinás is, mint más iparos egy szakbizottság előtt vizsgázná. Halászmester csak akkor lehetne, ha mint segéd legalább két évig működött.

Nem akarom részletesen felsorolni, hogy egy halásznak mit kell tudnia, csak azt jegyzem meg, hogy egy halászinás két évi tanulással nem képes arra, hogy a halászatnál szükséges különféle hálók elkészítését megtanulja és a halak életmódját megismerje.

Azoknak a halászoknak, akik már éveken keresztül gyakorolták a halászatot és ezt be tudják bizonyítani, meg kellene adni az ipart, hogy halászmesterek lehessenek. Ők volnának hivatva arra, hogy új és jobb halászgenerációt neveljenek. Ha ez megtörténne, törvénybe kellene iktatni, hogy nyíltvizeken bérlők csak képezített halászok lehetnek.

Igy elérhetnénk azt, hogy halállományunk fokozatosan gyarapodna. Hogy halállományunk ez esetben miért fog gyarapodni, a következőképpen magyarázhatjuk.

Ha csak képezített halász bérelhetne nyíltvízen halászatot, az tudná, hogy hogyan kell a halszaporítást elősegíteni, mert az hasznára válnék és mert nem fordulhatna elő az, hogy olyan valaki lehessen bérlő, aki nem halászmester.

A halállományunk második és igen fontos elősegítője lenne a sokat említett kíméleti terek létesítése, erre a célra nagyon sok hely van az országban.

Ezeknek a felkutatását egy vagy két képezített halászmesterre kellene bízni, akik megvizsgálnák, hogy melyik alkalmas fiasító — és nevelőtónak. Ahol ilyenek vannak, azokat zsilippel kellene ellátni és az ottani nyíltvíz szakaszbérlőjét pedig kötelezni arra, hogy évente bizonyos mennyiségű anyahalat a nevelőtóba, hatósági ellenőrzés mellett belebocsásson. Ez azért lenne fontos, mert ha a halívás idején megfelelő vízállás nem volna, akkor legalább a nevelőtóba bocsátott halak ívhatnának. Megfelelő vízállás esetén pedig az ottani halászbérlő (akinek a kezelésére lenne bízva a nevelőtó) a zsilipeket kinyitná és a vízzel együtt beeresztené a halakat íváásra, és ha a halak elívtak, a zsilipet lezárná addig, amíg a halpeték ki nem keltek. Ha pedig már kikeltek, a vizet fokozatosan lecsapolná. A halászmester a halívás után egy hónappal lehalászhathatná a tavat. Annál is inkább, hogy az ott rekedt ragadozó halakat kiirtsa.

A nevelőtónak a zsilippel való elzárása azért volna szükséges, hogy a víz hirtelen lepadása következtében a pete szárazon ne maradjon és hogyha kikelt, a nyíltvizek árájától védve legyen, mert az árral való küzködésben könnyen elpusztul.

A nevelőtóban visszamaradt ivadékot pedig csak ősz táján kellene a víz lecsapolásával az anyamederbe visszabocsátani, amikor az ivadék már annyira kifejlődött, hogy a víz folyásával meg tud küzdeni.

Ezek után rátérek a halászati tilalom káros voltára. A halászati tilalom 42 napig tart, ezért a halász a megélhetés biztosítása végett ott hagyja a halásztanyát és iparkodik otthon megkeresni a mindennapi kenyerét. Olyankor szabad a vásár az orvhalásznak, mert ez ott van ahol halat sejt. Az ívóhalat elfogja nyomó, szigony, vasvilla stb. szerszámmal. Az elívott halak petéit halászása közben tönkreteszi.

Volt egy esetem, hogy hajnalban csendőrökkel halíváskor a vizet ellenőriztem. Több orvhalász közül csak egyet sikerült elfognunk. Míg a csendőrök jegyzőkönyvet vettek fel, az elfogott orvhalász felkapta a mellette heverő szigonyát és beledöfte egy csoport ott ívó ponty közé és

kihúzott 2 drb pontyot. Mikor megkérdeztük tőle, hogy merre ezt megtenni, azt felelte, „ha akasztófát állítanának oda, akkor sem tudnám megállani, hogy a közelemben ívóhalat el ne fogjam“. — Így van ez mindenhol a tilalom alatt. A csendőrök nem férnek az orvhalászokhoz és ezért ezek szabadon garázdálkodnak.

Ha nem volna tilalom és a halász békésen halászhathatna, meg tudná őrizni az ívóhalat. Ne higgye senki, hogy a képezített halász elfogja az ívóhalat! Ő tudja, hogy ezzel saját magának a kenyérkeresetét tenné tönkre.

Én meggyőződésből írok, mert 12 éves korom óta figyelem a halak életmódját. Ma már ötvennyolc éves vagyok, és sokat tapasztaltam 46 évi halászkodásom ideje alatt.

Tolna, 1932 május hó 9-én.

Heincz Frigyes
halászmester.

Simongáti Béruradalom 500 holdas tógazdaságában halász állás van üresedésben. Reflektánsok nyújtásuk be kérvényeiket Jóságigazgatóságunk címére: Simongát u. p. Nagyatád. Feltüntetve abban eddigi működésüket, halászhálók, ladikok stb. elkészítésében való jártasságukat és fizetési igényüket.

A pontytetű elleni védekezés.

A pontytetű a tógazdaságoknak igen kártevő élősdii állata. A kis halak a csípése következtében mihamar elpusztulnak, de a nagyobb, egy- és kétnyarasat is annyira megtámadja, hogy a csípések okozta nyugtalanság miatt táplálkozni nem képes, illetve a telelőben nincs nyugalma. Közvetve pedig amiatt ártalmas a pontytetű, hogy a hal bőrét roncsolja, penészgombák és egyéb bőrbajok keletkezését okozza.

A pontytetű nemcsak a pontyot támadja meg, hanem másféle halat is, sőt szükségből a békalárvába is befészkel magát.

A tetűvel ellepott ponty és compó a kihelyezésre alkalmatlan.

A védekezés két irányban válik szükségessé: az élősdivel ellepott halak megtisztítása és a fertőzött tónak dezinficiálása.

A halaknak a pontytetűtől való megszabadítására eddig több eljárás volt alkalmazásban: Hofer egy puha kefével való lekefélést ajánlott Plehn pedig kénvirággal, korpafü-liszttel való behintést. Ezek az eljárások nagyüzemi tógazdaságban nehezen alkalmazhatók.

Egy német haltenyésztő találta fel a lysol oldattal való sikeres védekezést. Ez egy kreosolszappan oldat, amely 50% nyerskreosol és 50% kálicsappanból áll.

Dr. Schäperclaus kísérletezése eredményeképpen a kifürdetési eljárást a következőkben ismerteti:

A kifürdetésre kerülő halakból egy szákkal kimerítünk néhány darabot, (körülbelül egyforma egyednagyságúakat) azután 0.2%-os (10 l tóvízre 20 cm³) lysol oldatba mártjuk 5—15 másodpercnyi időre, (nagyság szerint nő az idő) utána pedig egy friss tóvízzel töltött nagy kádban kifürösztyük. Időnként a szak külön leöblítendő a lysololdatban. A kifürdetett halak végül egy válogató asztalra jönnek, ahol szintén a 0.2%-os oldatba mártott puha ronggyal vagy kefével a még esetleg rajtuk maradt pontytetűt ledörgölgjük. Azután lehetőleg erős vízáramlás alá kell tenni a halakat.

Az oldat maró hatással van a parazitákra, és nemcsak a pontytetűre hanem állítólag a halpióca és egyéb mikroszkopikus élősdiekre is; a lysol hatására ezek a hal testéről leválnak, s rövid idő alatt az oldatban elpusztulnak, egyrésze pedig akkor hull le, amikor a halat a friss vízbe tesszük. Csak erősen nyálkás, — sokáig hordóban tartott vagy szállított — halaknál marad még vissza a nyálkában, ez a kevés azonban a már említett módon eltávolítható.

A kísérlet azt mutatta, hogy a fentinél erősebb oldat, vagy hosszabb ideig való bemártás már ártalmas a halakra és azok görcsös rángatózást kapnak, a fenti korlátokon belül való kezelést azonban igen jól kiheverik, és esetleg átmenetileg észlelt görcsök sem hagynak utónyomot, úgyhogy a fenti célra ezidőszerint a lysol-oldat a legjobb védekező szer.

A pontytetűvel fertőzött tavak dezinficiálására A. Lovyen végzett kísérleteket, amelyek főleg arra vonatkoztak, hogy mennyi ideig kell a tavakat e halparazita kipusztítására szárazon tartani? A vizsgálatok szerint a pontytetű tojásait (25—300 drb) a vízben levő kövekre, fákra stb. rakja le s az 4—7 hét alatt kel ki a hőmérsék szerint.

A kísérlet szerint 24 órás szárazon tartás a tojást minden stádiumában tönkre tette. Hat órás szárítás után vízbe visszatéve azonban még életképes maradt. Általában hét óra a maximum amit szárazon tartva kibír.

A kikelő állatka a vízben uszkálva mingyárt táplálékot keres és egy halra telepszik le.

A pontytetűvel való kísérletek körülbelül azt az eredményt adták, hogy szárazban 3—5 óra alatt elpusztul, teljes napsütésnek kitéve pedig már két óra alatt.

Érzékeny a víznek hirtelen hőmérsékletváltozására is: pl 22° C vízből hirtelen 17° C helyezve percekig dermedten marad. Ha nincs hal, hosszú ideig (3 hétig is) táplálék nélkül elvan.

A tavak dezinficiálásának leghatásosabb módja tehát a pár napig tartó teljes kiszáritás. Ha pedig a tóban egyes kis tócsák maradnak, vagy a halágy vize nem bocsátható le teljesen, akkor e helyeken a meszezés az egyedül kipróbált eszköz a dezinficiálásra. Az égetett meszet poralakban vagy elég erős oldatban kell kiszórni. A kísérletek szerint a vízben akkor pusztult el a pontytetű, amikor a meszezés következtében a pH érték 9,8 fölé emelkedett.

Illésy

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi augusztus hó 26-án ülést tartott, melyen Répássy Miklós elnöke alatt jelen voltak: br. Szurmay Sándor alelnök, Corchus Zoltán, dr. Paluzsa László, ifj. Zimmer Ferenc, dr. Unger Emil választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató.

Távolittüket kimentették: Antalfi György, Iklódy-Szabó János, dr. Isgum Ádám, dr. Kovács Vilmos, Kuttner Kálmán, dr. Lukács Károly, Purgly Pál, Tomcsányi V. Pál, választmányi tagok.

Elnök a napirend megkezdése előtt megemlékezik az egyesület egyik érdemes tagjának, dr. Maucha Rezsőnek kitüntetéséről, akinek egyetemi magántanári képesítése a közelmúltban megerősített. Javaslatba hozza, hogy az egyesület örömeinek adjon ez alkalommal kifejezést és bizza meg az elnökséget azzal, hogy az egyesület szerencsekívánatait a nevezett tagtársnak tolmácsolja.

A választmány a bejelentést örömmel tudomásul vette s az elnök javaslatát egyhangúan elfogadta.

1. Igazgató bejelenti, hogy a választmány megbízásából a múlt évi halászati szezon befejeztével a földművelésügyi- és külügyminiszter uraknak, továbbá a Magyar Mezőgazdasági Kivitel Intézetnek hathatós közreműködéséért az egyesület köszönetét fejezte ki. Bejelenti továbbá, hogy erre a Magyar Mezőgazda-

sági Kiviteli Intézetől egy átirat érkezett, amelyet egész terjedelmében felolvast, végül, hogy az egyesület köszönő irata a földművelésügyi miniszter úrtól hivatalos úton a halászati ügyosztályhoz is elérkezett. A külügyminisztériumtól válasz nem jött.

Tudomásul szolgál.

2. Igazgató bejelenti, hogy a boletta rendelet kiadása alkalmával kérvényt nyújtott be a földművelésügyi miniszter úrhoz és kérte, hogy a haltakarmányozásra szükséges gabona mennyiséget gabonajegymentes forgalomban szerezhessek be a támogatások. Az egyesület azt a választ kapta, hogy a rendelet végrehajtási utasításában gondoskodás lesz arról, hogy a kérelem teljesíthető és a haltakarmányozásra szolgáló gabona piaci árát csak a 4 pengős szelvény érték terhelje. Ez a körülmény tényleg így is történt.

Tudomásul szolgál.

3. Igazgató bejelenti a választmánynak, hogy a belügyminiszter úr az alapszabály módosításhoz hozzájárult és megengedte, hogy a választmányi tagok száma 24-ről 30-ra emeltessek. A választmány kiegészítése ez év őszén egy rendkívüli közgyűlés keretében történhetné. Az erre vonatkozó előterjesztés elkészítése végett azt ajánlja, hogy a választmány egy három- vagy öttagú jelölő bizottságot küldjön ki, amely az újonnan megválasztandó választmányi tagok tekintetében a közgyűlésnek javaslatot fog tenni.

A választmány a javaslatot elfogadja s elhatározza, hogy egy öttagú jelölő bizottságot küld ki, melynek tagjai Répássy Miklós elnöklete alatt Corchus Zoltán, Paluzsa László és ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató.

4. Paluzsa László választmányi tag a közelgő lehalászásra való tekintettel rámutat a halértékesítés rendkívüli nehézségeire és javasolja, hogy az egyesület már most kövessen el mindent, hogy a halak forgalomba hozatalának akadályai úgy a bel-, mint a külföldön minél jobban elháríttassanak. Javaslatba hozza, hogy az illetékes hatóságokhoz mielőbb egy küldöttség menjen az egyesület nevében azzal a kérelemmel, hogy a külfölddel folytatandó összes tárgyalásokhoz az érdekelteket vagy azok kiküldöttét hívják meg és előterjesztéseiket hallgassák meg. Felajánlja, hogy az érdekeltek hajlandók saját költségükön a tárgyalások alkalmával bármely külföldi városban a tárgyalók rendelkezésére szakembert bocsátani, aki minden felmerülő kérdésre felvilágosítással fog szolgálni.

A választmány többek hozzászólása után akként döntött, hogy az egyesület országgyűlési képviselő tagjaiból Répássy Miklós alelnökkel kiegészítve egy 4—5 tagú bizottságot fog a földművelésügyi miniszter úrhoz küldeni, amely élőszóval és írásba foglalva elő fogja adni a halértékesítésre vonatkozó összes kérelmeket.

5. Paluzsa László választmányi tag bejelenti, hogy a Székesfőváros vezetősége tárgyalta vele, mint a Magyar Tőz gazdaságok Rt. képviselőjével, hogy a nagybani halkereskedem céljait szolgáló vásárcsarnok, valamint a halat tartó bárkák az újonnan épülő nagybani vásárcsarnokban a soroksári Dunaág kitorkolásánál hol és miként helyeztessenek el. Kéri, hogy az egyesület e tekintetben állást foglaljon és a szükséghez képest lépjen közbe a Székesfőváros vezetőségénél, hogy a nagybani halcsarnok elhelyezését és a halasbárkák kitelepítését egyelőre mellőzze, mert a nagybani halkereskedelmet anélkül is lehet bonyolítani és a soroksári Dunaág felső-szakasz szennyezettsége miatt a halkereskedem odahelyezésére egyáltalán alkalmatlan.

A választmány többek hozzászólása után elhatározta, hogy a Székesfőváros polgármesteréhez beadvánnyal fordul, melyben a nagybani halkereskedem kitelepítésének lehetetlenségére rámutat és kéri, hogy ezen kérdés az érdekeltek meghallgatásával azok kívánsága szerint nyerjen elintéztést.

F.

A Cibakháza-saápi halászati társulat f. évi július hó 12-én tartotta Cibakházán évi rendes közgyűlését Sváb Gyula elnöklésével.

Az évi jelentés megtétele után a halászati bérlő kérésére az 1931. és következő évekre szóló haszonbér összegét a közgyűlés bizonyos feltételek megtartásához kötötte, lényegesen mérsékelte.

Az 1931. évi zárszámadás 4546/80 P bevétellel, 2507 P kiadással és 2039/80 P maradvánnyal zárult. Ennek alapján kat. holdanként 2 P osztalék szavaztatott meg. Az 1932. évi költségvetés 3139/80 P bevétel-kiadással irányoztatott elő.

Elhatározta ezenkívül még a közgyűlés, hogy a cibakházi Holt-Tisza vízének felfrissítése ügyében a m. kir. Földművelésügyi Miniszterhez kérvényt fog intézni.

A szolnokvidéki felső-tiszai halászati társulat f. évi szeptember hó 2-án tartotta meg Szolnokon, választmányi és rendkívüli közgyűlését, melynek főtárgya a fegyverneki Holt-Tisza-ágban alakult halászati társulatnak a szolnokvidéki felső-tiszai halászati társulatba való beolvadása volt.

A közgyűlés elhatározta, hogy a fegyverneki Holt-Tisza-ágot mint IV. üzemszakaszt veszi fel társulatába és ott mesterséges haltenyésztést fog berendezni. Ennek alapján a közgyűlés a meglévő alapszabályokat és üzemtervet megfelelően módosította.

Elhatározta ezenkívül még a közgyűlés, hogy egyik halász-bérlője kérésére a bérösszeget 1932. évre 25%-al mérsékeli.

H.

UJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Gyász eset. Seligo Artur dr. danzigi hírneves halászati biológus professzor augusztus hó elsején íróasztalánál ülve hirtelen szívészélhűdésben meghalt. A boldogult halála osztatlan részvételt keltett nemcsak a Német Halászati Egyesületben, melynek dísztagja volt, hanem mindenütt hazája határain túl is, ahol a halászat tudományát művelik. Számos alapvető fontosságú tudományos és halgazdasági munkát írt. Egy hosszabb tanulmányának kéziratát lapunknak is megküldötte, melynek egy részét magyar fordításban már közöltük is. Emlékét kegyelettel fogjuk mi is megőrizni.

Dr. U. E.

Horgászat oriáshalakra Angliában. A horgászat némes sportjának ügyelődik még sokáig utólrhetetlen mesterei az angolok, a tengeren való horgászatot is nagy előszeretettel űzik, nemcsak a folyók és tavak szalmonidáit fogdossák. A tengerek oriáshalaival való küzdelem horoggal, zsineggel és horgászbottal „with rod and line” ahogy ők mondják, valóban a sporthorgászat legmagasabb teljesítménye, némileg hasonló passzió, mint az oroszlan-, tigris- vagy elefánt-vadászat. Lapunk kitűnő sporthorgász-munkatársa báró Szurmay Sándor úr Ónagyméltósága megismertette már olvasóinkkal az ilyen fajta horgászatot*, amely azóta is folyton fejlődik, s újabban nemcsak távoli, exotikus vidékek tengerein, hanem itt Európában, a Brit szigetek környékén is kiváló sikerrel űzik ezt a nagyszerű sportot. A brit tengeri horgászok társaságának (British Sea Anglers Society) kiváló tagja L. Mitchell Henry az idei nyáron Whitby-ben ütötte fel tanyáját, és augusztus 19-én zsákmányolta a második legnagyobb tonhalat az angol vizekből. Az említett napot megelőző reggelen szállt tengerre a „Fortunatus” halászhajó fedélzetén F. B. Hannam-nak az egyesület alelnökének társaságában és a következő éjszakán akadt tonhalra a heringek között. A legénység egyik tagjával beszállt egy csónakba és mingyárt ezután horgára akadt egy ilyen halóriás. Rettenetes küzdelem kezdődött, mely öt órahosszat tartott (ebből négy óra sötétségben) háborgó tengeren! A nagy hal kb. tizenkét mérföldnyi úton vontatta maga után a csónakot minden irányban, míg végre sikerült kifárasztani és szerencsésen birtokba venni. Kilenc láb hosszú volt és 700 fontot (317 kilót) nyomott!

Mitchell Henry második expedíciója volt ez tonhal-horgászatra Yorkshire partjainál és nyolcadik zsákmánya. Egész Whitby ott tolongott, amikor az oriást daruval emelték a kikötő partjára!*

Az első, mely csak 560 font súlyú volt, 1930. aug. 27-én fogta, mely legelső ilyen horgászott tonhal volt.

Mr. Fred Taylor fogta eddig a legnagyobb példányt angol vizeken, ugyancsak 1930-ban, s ez 735 fontot nyomott. A mostanában zsákmányolt példány tehát alig maradt az eddigi rekord mögött. Vannak az angol vizekben még hatalmasabb példányok is, és e sikerek óta az oriáshalakra való horgásztást az angolok már mint hazai sportot is fejlesztik.

Dr. Unger Emul.

Pontytermésünk értékesítése. Köztudomású dolog, hogy tógazdaságaink termésének mintegy 3/5-át a külföld szokta megvenni. Rendes gazdasági viszonyok között ez a körülmény mindenféleképpen előnyös volt, mert élőpontyaink kivitelével egyrészt külkereskedelmi mérlegünket javítottuk, másrészt elhárítottuk hazai piacunk túlterhelését s ezzel az árak lerombolását. A múlt évben beállott nagy gazdasági válság és kötött deviza-gazdálkodás, amely azóta inkább rosszabbodott mint javult, a vámok emelése és a határok elzárása folytán kivitelünk elé olyan akadályokat gördített, hogy azoknak elhárítása nélkül haltermésünk értékesítése lehetetlen lenne. Az Országos Halászati Egyesület választmánya, amint ez a lap más helyén olvasható, a küszöbön álló lehalászásra való tekintettel foglalkozott ezzel a kérdéssel, s megemlékezve arról a hathatós támogatásról, melyben az illetékes minisztériumok az érdekelteket előző évben részesítették, elhatározta, hogy küldöttség útján kéri fogja a Földművelésügyi Miniszter Urat arra, hogy a külföldi tárgyalások során kiküldötteinek figyelmét a halkivitel fontosságára hívja fel. A küldöttséget, melyben az egyesületet

* Küzdelmek halóriásokkal. Halászat 28 évf. 64 és 82 lap. 1927.

** III. London News, 1932 aug. 27. sz.

képviselő Répássy Miklós alelnökön kívül br. Inkey Pál, gr. Festetich Sándor, br. Biedermann Imre és Igmándy Aladár országgyűlési képviselők vettek részt, szeptember hó 2-án a képviselőház ülése alkalmával a ház folyosóján fogadta a Földművelésügyi Miniszter Úr és behatón informáltatta magát a kérdés minden részéről, s kilátásba helyezte, hogy amennyiben rajta áll, a kivitel előmozdítására szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. Sajnos a kérdés szoros összefüggésben áll és függ a kivitel felvevő államok magatartásától, amely velünk szemben barátságosnak nem igen mondható.

Az egyesület kérelmeit írásba foglalva fogja beterjeszteni a Földművelésügyi Miniszter Urhoz, melynek szövegét a lap következő számában fogjuk közölni.

F.

Külföldi lapszemle.

Az elektromosságának a halászatban való alkalmazására vonatkozólag érdekes megjegyzéseket tesz W. Holzer berlini mérnök. Kétféle szerepe lehet az elektromosság alkalmazásának a halászatban: 1. termézetes, le nem csapolható és rosszul halászható tavak és holtágak eredményes meghalásztása, 2. a halaknak vízerőtelepek mű csatornáitól való távoltartása. Mindkét esetben a halakra gyakorolt inger szolgál hatóerő gyanánt, fontos kérdés tehát, hogy az alkalmazott áram és a várható inger mértéke között minő számszerű összefüggések állanak fenn. Az elektromos áram jellemzői közül legcélszerűbb a feszültséget alapul venni. Nyilvánvaló, hogy a hal testébe hatoló áram mértéke — nevezük ezt testfeszültségnek — annál nagyobb, mennél nagyobb az áramnak a hal testébe való belépési helye és az abból való kilépés helye közti feszültségesés, amely viszont arányos ennek a két pontnak egymástól való távolságával. Nagyobb halak tehát nagyobb feszültséget vesznek le az áramot hordozó vízből, mint a kisebb halak. Másrészt az is megállapítást nyert, hogy bizonyos élettani hatás elérésére különböző halfajtáknál más és más testfeszültség szükséges. Pl ahhoz, hogy a pisztráng elkábuljon 2 Volt testfeszültség kell, azaz olyan feszültséget kell a vízben előállítani, melyből a pisztráng testhosszának megfelelőleg 2 Voltot tudjon kivenni. Ha tehát a vízbe két elektródot helyezünk el egymástól 100 méterre, és az elektródok feszültségkülönbsége 10 Volt, akkor az elektródok között minden deciméternek 1 Volt feszültségesés felel meg. Ha már most 1 deciméter hosszú pisztráng jut az elektródok közé, akkor abban 1 Volt testfeszültség fog keletkezni, 2 deciméter hosszú pisztrángban pedig 2 Volt stb. A kisebbik pisztráng izgatottan menekülni fog a nagyobbik azonban már nem tud elmene-külni, mert a felvett 2 Volt elkábitja.

A cikkben közölt táblázatból kitűnik, hogy a pisztráng sokkal ellenállóbb a kárásznál vagy a koncérnál, mert míg utóbbiak már 0.14 Volt testfeszültségnél ingert mutatnak, addig a pisztráng csak 0.36 Voltnál jelez izgalmat, az elkábulás kárásznál 1.41 Volt, a pisztrágnál 2 Volt testfeszültségnél következik be. Érdekes az a táblázat is, mely megmutatja, hogy különböző hosszúságú halak elkábitás útján való kihalásztására 1000 köbméter vízbe hány kilowattóra elektromos energiát kell bevezetni. Így pl 10 cm-es halak halásztásához 5 kilowattóra van szükség, ellenben 100 cm hosszú halakhoz már csak századrész annyi 0.05 kilowattórát kell felhasználni.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, július 15.)

Miként kell a pontyul a tengerit takarmányul használni? A német tógazdák állandóan küzdenek a csillagfürtre kirótt vámtételek leszállításáért, mivel azonban mozgalmuk eredménytelen maradt, kénytelenek voltak más takarmány után nézni, melyet elsősorban a szőjababban, de ezenkívül a tengeriben találtak meg. A tengerinek — mint pontytakarmánynak — értékéről és az etetés ajánlható módjáról a Verein Deutscher Teichwirte e. V. megbízásából Dr. C. Scholtz berlini okleveles gazda tájékoztatja a német tógazdákat, akiket egyben arra is felhívtak, hogy a tengerivel tett tapasztalataikat az egyesület útján tegyék közkincsé. A cikk elegendő közvetlen tapasztalat híjján inkább a vegyi összetétel alapján hasonlítja össze a tengerit és a csillagfürtöt. Rámutat arra, hogy a melegvérű állatok takarmányozásánál bevezetett táparánynak (nitrogéntartalmú anyagok aránya a nitrogént nem tartalmazó anyagokhoz) a ponty takarmányozásánál hasonlóképpen nagy jelentősége van: egy- és kétnyaras ivadéknál aránylagosan sok fehérje tartalmú tápanyagra van szükség, a táparánynak tehát nagyra kell lennie. Mivel pedig tengerivel a nyers fehérje csak 10% (csillagfürtnél 38%), ennél fogva ivadékok semmiesetre sem ajánlatos tengerivel etetni, mert elzsírosodnak, ellentállóképességük csekély lesz, a teletetést nem fogják jól elviselni. Óvatosságot ajánl a hizlalásra fogott pontyok etetésénél is. Véleménye szerint legjobb június végéig csupán csillagfürttel, szőjabarával etetni,

ezután pedig a tengerit mint takarmányotlékot fokozatosan bevezetni. Kezdetben 30%, végén 70% lehet tengeri, a tisztán tengerivel való etetést nem helyesli. A takarmány többszöri változtatását is károsnak tartja, mert az új takarmányfélére való áttérésnél a halak a számukra szokatlan táplálékot nem veszik fel azonnal, hanem hosszabb- rövidebb ideig csupán a természetes táplálékot fogyasztják. Fontosnak tartja azonban a tengeri menyiségét az etetési időszak végén újból csökkenteni és inkább több fehérjét tartalmazó takarmányt nyújtani, mert csak így érhető el az, hogy a halak inkább húsosak, mint zsírosak legyenek.

(Fischerei-Zeitung, Neudamm, július 31.)

Hogyan találunk rá a halak táplálékukra? címmel W. Wunder érdekes megfigyeléseket közöl, amelyekből kitűnik, hogy az érzékszervek a különböző halfajtáknál nem játszanak egyforma szerepet a táplálék megtalálásánál. Vannak halak melyeknél főleg a szem játszik nagy szerepet: ilyen pl a csuka, sügér, pisztráng stb., ponty, compó és kárásznál az izlésszerveknek (bajuszszálak, ajkak, száj) izgalomba jövelele jelzi a táplálék jelenlétét. Néhány halfajtánál (csuka, ángolna, menyhal) az oldalvonal is hozzájárul a táplálékkereséshez, sőt a kék marénánál elsősorban az oldalvonal játszik szerepet. Horgász módszerek a csalik alkalmas változtatása kapcsán tett megfigyelések révén nagyban hozzájárultak ezeknek a kérdéseknek a tisztázásához.

(Fischerei-Zeitung, Neudamm, július 31.)

Időszerű tógazdasági kérdések címén néhány kérdést vetett fel Coester Oszkár gyakorlati tógazda a januári számokban. Lietmann königsbergi halászati felügyelő és br. Wattmann Hugó tógazda egy-egy cikkben foglalkoznak Coester megállapításaival, melyek főleg az ivadéknvelésre vonatkoznak. Lietmann, épúgy mint Coester a Dubisch-féle rendszer fenntartása ellen nyilatkozik, Wattmann ellenben mellette tör lándzsát, azzal a megjegyzéssel azonban, hogy természetesen nem szabad a Dubisch-féle elvet merev előírásnak tekinteni. Mindhármán megegyeznek azonban abban, hogy a tógazdaságnál is a váltógazdaság az ideális termelési rendszer. Wattmann évtizedes tapasztalataira hivatkozik, melyek szerint a tógazdasági váltóüzemként kezelt tónak mindig nagyobb volt a termése, mint az évente vízborította tóé. Azok számára, akik egy évben sem akarnak haltermés helyett mezőgazdasági hasznosítást, azt ajánlja, hogy normális tógazdasági üzemév után következő tavasszal vízborítás helyett csillagfürtöt vessenek, melyet júliusban teljes virágzásban lekasálva föltsék meg a tavat vízzel és már egyszer nyújtott ivadékkal népesítsék be. Ilymódon nagyszerű terméseredményt lehet elérni.

(Fischerei-Zeitung, Neudamm, augusztus 7 és 21.)

Várható-e kedvező fordulat a tógazdaságok számára? A németországi politikai változásokkal kapcsolatban vár kedvező fordulatot a német pontyértékesítés is. A remény azon alapul, hogy az új közlelmzési miniszter az agrár érdekeltek unszolására, ügylátszik hajlik a bevitel kontingentálására. A német tógazdák ebben találják meg védőpajzsukat a magyar ponty ellen is remélve, hogy a magyar érdekeltekkel hamarosabban meg tudnak majd egyezni mint a tavaly. — Érdekes, hogy az orosz betörés kísértete újból megjelent. 10.000 Zentner orosz pontyról beszél a cikk, melyet berlini átvétellel 40—45 birodalmi márkáért kínálnak az oroszok, de még nem találtak átvétőt. Úgyvéli, hogy az orosz ponty darabsúlya kicsiny, amivel sorsát megpecsételtnek látja. Hozzáteszi azonban mingyárt azt is, hogy bár a kis pontyokat csak igen olcsó áron lehet majd értékesíteni, azért nem szabad úgy felfogni a dolgot, hogy csak a 3 fontos és ennél nagyobb pontyok tekinthetők jó piaci árunak, mert a legtöbb németországi piacon 1½ fontig még könnyen lehet fogyasztót találni. — Sürgeti a német tógazdák összefogását és ebben a tekintetben is sokat vár a közlegő cottbusi halbörzétől.

(Fischerei-Zeitung, Neudamm, augusztus 21.)

Mi a sporthorgászat? Erről tartott előadást a dortmundi sporthorgász egyesületben Nölle Frigyes. Sportnak csak olyan tevékenység tekinthető, mely bizonyos mértékben testi erő kifejtésével valamint testi erőnek kölcsönös összemérésével jár. A horgászatnál a személyes ellenfelet a víz, az szél, az időjárás és a megfogandó hal képviselik. A horgászat a fentiek szerint tehát tulajdonképpen csak akkor igényelheti a „sport” jelzőt, ha a horgász eszközének folytonos kezelése révén a megfogandó hallal közvetlen összeköttetésbe lép és összeköttetésben marad. Ez a meghatározás csupán a kézbentartott nyeles horogra illik rá; ha a horgász a horgászbótot földbeszúrja és úgy várja míg hal kerül horgára, akkor ez már a sportszerűséget vitásá teszi. Hozzá kell tenni még ehhez, hogy nem a fogott halak mennyisége, hanem a megfogás módja az ami a sporthorgásznak gyönyörűséget szerez. Vérbeli sporthorgász szemében nem sportszerű már az sem, ha valaki tiszta vízben gilisztával csalizza horgát pisztrángfogásra,

mert ilyenkor a színes mülég használata helyénvaló. A sporthorgász a fogott halat ne engedje kinlódni, hanem gyorsan ölje meg lehetőleg még mielőtt a horgot eltávolítaná.

(Mitteilungen der Fischereivereine, augusztus 1.)

A német mezőgazdasági egyesület manheimi vándorkiállításának halászati osztályát a Badeni Országos Halászati Egyesület rendezte. A kiállított tenyészhalak, folyami halak és a tudományos vizsgálatokat bemutató „száraz kiállítás”, teljes képet nyújt Baden halászatának jelenlegi állapotáról. A badeni tónak mintegy feleresze tartozik Badenhez, ezenkívül a Rajna, a Majna és a Neckar, valamint a Schwarzwald és Odenwald nagyszámú pisztrángos patakja alkotják a badeni halászat tevékenységi körét, beleértve a több helyen létesített pisztrángtenyésztő intézetet. Ponty- és compótenyésztés számára alkalmas vizek nincsenek. A kiállított I-a díjas sebespisztrángok közül az idei ivadék 3¾ centiméterre megnőtt, az egynyarasok hossza 23 cm, súlya 140 gramm, a kétynyarasaké 32 cm és 320 gramm volt. A 38 cm hosszú és 500 gramm súlyú tenyészhalak is igen szépek voltak. A szivárványos pisztrángok közül első díjat nyert csoportban az idei ivadék 2½ cm hosszú volt, az egynyarasok méretei: 19½ cm és 78 gramm, kétynyarasaké: 28 cm és 217 gramm, a háromnyarasaké pedig 32 cm és 357 gramm. — A folyami halászat csoportjában első lett a Karlsruhe — Mannheim-i rajnai halászati társulat ponty, keszeg, compó, márna, csuka, ángolna stb. gyűjteménye. Ugyancsak első díjat nyert a heidelbergi Neckar-halászati társulat.

A kiállítás tudományos részében statisztikai ábrázolások és fényképek mutatják be a badeni halászat gazdasági jelentőségét és a halászatot befolyásoló tényezőket. Az ángolna-halászat fejlődött, a lazac-halászat ellenben visszaesést mutat, amit a Rajnán előállított nagy vízlép sőknek tulajdonítanak, melyek az ivásra vándorló lazacokat, a létesített halaslétrák dacára, útjukban megakasztják. Az ivásban résztvevő halak számának megfigyelt változását Svájc és Baden közös erővel ivadékkihelyezéssel igyekeznek ellensúlyozni és évente mintegy 1—5 millió lazac ivadékok helyeznek ki a Rajnába és mellékvízeibe. A hivatásos halászok és a sporthorgászok számarányának változására jellemző, hogy 1910—14-ben 3300 hivatásos halász mellett 2400 sporthalászlól számoltak be, háború alatt 2400—2500 volt a számarány, az inflációs időkben a hivatásos halászok száma 2400 maradt, míg a sporthalászkoké 4000-re emelkedett.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, augusztus 1.)

Halak és baktériumok. Érdekes kísérletek a halak biztos friss állapotban való megtartására. Az a megállapítás, hogy a bomlás előidéző baktériumok a szállítás folyamán kerülnek a hal testébe egyáltalában nem százszázalékos igazság. Sok ok szól amellett, hogy a hal ezeket a baktérium-ellenségeket a vízből hozza magával főleg a bőrben letelepedett csoportokban. Az eleven halhúsnak nem tudnak ártani, az élettelen húst azonban nyomban bomlásnak indítják. Ezek a baktériumok igen szívósak és csak újabban jöttek rá egy igen egyszerű módszerre, amellyel el lehet pusztítani őket anélkül, hogy a halhús élvezhetetlenné válna. Sőt azt is el lehet érni, hogy a hal maga életben maradjon, csak a baktériumok pusztuljanak el. Hat százalékos borkósavoldatban kell mintegy húsz percig fürdetni és a cél el van érve. Dr Schönberg a berlini vásárcsarnoki rendőrség tisztviselője compón próbálta ki ezt a „präparáló” eljárást és teljesen kifogástalannak találta.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, augusztus 1.)

Vadkacsák és a halászati törvény. Régi per áll a halászok és a vadászok között a vadkacsa miatt. A most készülöben levő új cseh halászati törvény szövegébe a halászati érdekeltek azt is bevenni kívánták, hogy a halászati jogosult a vadkacsát löfegyverrel pusztíthassa ki vízterületéről. A per eldöntése végett Dr O. Farsky mérnök már 1920 óta végez gyomortartalom vizsgálatokat különböző hónapokban lőtt vadkacsákon és az 1930-ig megvizsgált 218 gyomor közül csak hétként talált halmaradványokat. Ez az eredmény 3·2%-nak felel meg. Ezt a százalékos arányt találta további 99 gyomortartalom vizsgálatánál, melyeket különböző vadkacsafajokon végzett. Dr Röhrig ugyancsak 98 vizsgálatból 15·3%-os eredményt vezetett le. Az amerikai Mc. Atee 1725 gyomortartalom vizsgálatból 90·53% növényi és 9·47% állati eredetű táplálékra következtet. Noha a halászat szempontjából nem tekinthető véglegesen perdöntőnek, mert azt is tudni kellene, hogy minő táplálék áll a kacsáknak rendelkezésre, mégis következtetni lehet arra, hogy a vadkacsák nem vetik magukat főleg a haltáplálék után, amit az is igazol, hogy tanájukat nem ott ütik fel, ahol a számukra szóbajöhető kis halak vannak többségben, hanem más körülmények szabják meg tartózkodási helyüket. Sokkal veszedelmesebbek azonban a házikacsák, mert ezek nem kereshetik szabadon a nekik megfelelő legelőt, hanem ott kell megtalálni táplálékukat, ahova hajtják őket. Svájcban és Németország-

ban beható vizsgálatokat végeztek házikacsákkal és azt találták hogy ezek számottevő halmennyiséget pusztítanak el.

(Der Deutsche Fischer, augusztus 1.)

Az 1932—33. évi ponty és compópiac prognózisa. A közeledő cottbusi összejövetel szempontjából elemzi a célokat és a lehetőségeket. Megállapítja, hogy az 1928—29-es pontypiac volt az egyetlen, mely úgy a termelőket, mint a kereskedelmet és a behozatali cégeket egyaránt kielégítette. Arra kell tehát törekedni, hogy az akkor elért eredményekhez közeledjenek ez évben is a cottbusi börzén. Az akkori nagykereskedelmi árak a következők voltak (kilogrammonként birodalmi márkában:

2— kg	átlagsúlynál	2·20 RM	(1·90-et kapott a termelő)
1·50 "	"	2·10 "	(1·80-at " ")
1— "	"	2·00 "	(1·70-et " ")
0·80 "	"	1·90 "	(1·60-at " ")

A zárójelben feltüntetett számokból 1·75 RM adódik a termelő által akkor elért nagybani átlagár gyanánt. Ha a termelők nem akarják ráfizetéssel zární mérlegüket, akkor az idén legalább 1·60 RM-át kell nagybani átlagárként elérniök. A 10.000 Zentnerről (5000 q) szóló riasztó hírek, melyszerint az oroszok ab Berlin kg-ként 0·8—0·9 RM-ért kínálnának ennyi élőpontyot, a mesék világába tartoznak. Még ha Oroszország közismert élelmiszer — de főleg hús — hiánya dacára ilyen mennyiségű ponty kiszállítására gondolna is, a szállítás lebonnyolítását az oroszországi közlekedési viszonyok tennék lehetetlenné. Ettől tehát nem kell félni. A piac felvevőképessége sokkal jobb, mint a tavalyi volt, a kínálat viszont kevesebb lesz úgy, hogy a tavalyi 70.000 Zentner helyett mintegy 50—60.000 Zentnerrel kell a nagykereskedelemnek Cottbusban számolni, helyesebben csak 40—45.000 Zentnerrel, mert 15.000 Zentnert a Verkaufsgesellschaft Deutscher Karpfenzüchter m. b. H. Berlinben közvetlenül a kiskereskedelemnek ad át. A teljes 50—60.000 Zentnert kell azonban a kiskereskedelem előirányzatánál figyelembe venni, hozzávéve természetesen a szokásos beviteli mennyiséget. Ámbár valószínű, hogy az idei termésnek a tavalyihoz mért 20—25 0₀-al kisebb mennyiségből még további mennyiségek is el fogják kerülni a kereskedelem útját azáltal, hogy a tógazdák közül egyesek részben saját piaci árusító helyeiken, részben csomag küldeményekben közvetlenül a fogyasztóhoz fogják juttatni halaik egyrészét. Bár ezt az értékesítési módot cikkirő nem tartja előnyösnek a pontypiac egészséges kifejlődése szempontjából, mégis úgy véli számolni kell ezzel a körülménnyel is.

(Paul Vogel's Korrespondenzblatt, augusztus 15.)

Németország pontybevitale Magyarországról és Jugoszláviából. Német tógazdasági körökben sok szó esik a magyar és jugoszláv pontyok bevitelle ellen felállítandó korlátozásokról. A nagy tömeg vámemelést, kontingentálást sürget és érvül hozza fel, hogy nem szabad kiengedni német pénzt pontyért, mikor Németország fedezni tudja szükségletét. Ezek a körök azonban elfelejtik azt, hogy Németország nemcsak ipari termékek kivitele révén van kereskedelmileg érdekelve Magyarországon és Jugoszláviában, hanem a halkereskedelem terén is aktív a mérlege. Az 1931. évi tengerihal kivitel értéke:

Magyarországba	11,800.000 RM
Jugoszláviába	1,218.356 "

Összesen 13,018.356 RM volt.

Ezzel szemben a pontybevitel (50 kg-os Zentnerekben kifejezve és Zentnereként 70 RM-al felértékelve):

Magyarországból	17.236 Zentner	1,206.520 RM
Jugoszláviából	9.880 "	691.600 "

Összesen 1,898.120 RM volt.

Németország külkereskedelme tehát csupán a „Hal“ tételnél 11 millió birodalmi márkával aktív a két említett országgal szemben. A birodalmi kormány tehát nem lehet abban a helyzetben hogy a pontybevitel megnehezítését célzó törekvéseket támogassa. Olyan kereskedelmi politika, amely csak követel, minden tekintet nélkül arra, amit a másik fél ajánl, teljesen kilátástalan és csak károkat okoz a nemzetgazdasági érdekeknek. Ezt megszívlelhetik

azok a körök, amelyek a pontyvámok emelése és ai kontingentálás mellett kardoskodnak, ahelyett, hogy inkább a csillagfürt vámjának leszállítását szorgalmazznák minden erejükkel.

(Paul Vogel's Korrespondenzblatt, augusztus 15.)

Dunai és tiszai halászok figyelmébe! Tisztelettel felkérjük dunai és tiszai halász-olvasóinkat, a hivatásos- és a sporthalászokat is, hogy halzsákmányuk átnézése alkalmával fordítsanak figyelmet arra, hogy nincs-e valamely hal *jellel ellátva*? Különösen szíveskedjenek szemügyre venni minden egyes kifogott *kecsege* példányt.

Mint értesültünk, *gumikarikával megjelölt kecsegék Apatinban mostanában tömegesen kerültek hálóbba*. Egy ilyen megjelölt kecsegét tavaly júliusban Porgányi László sporthorgász is fogott Mohácson. Erről, a jelölés módját fényképpel illusztrálva, lapunk idei júliusi számában (67. oldal) már beszámoltunk. Mivel a kecsegék jelölési helye és a jelölést végző személy, vagy személyek egyelőre előttünk ismeretlenek, mivel továbbá a gumikarikákon, (melyek a kecsegék feje mögött vannak a jelölt halakon) sem szám, sem felirat nincsen, csupán arra kérjük mindazon olvasóinkat, akik ilyenképpen jelölt kecsegéket esetleg már fogtak, vagy a jövőben fognának, hogy a fogás helyét, idejét és a kecsegék közelítő méreteit (súly, hosszúság) lapunk szerkesztőségével egy levelezőlapon közölni szíveskedjenek. — Ha valamelyik olvasónk esetleg tudomással bírna a gumikarikás kecsegejelölés helyéről és a jelölő személyéről, úgy kérjük velünk ezen adatokat is közölni szíveskedjék.

Egyben már most jelezzük, hogy előreláthatóan még az idén a földművelésügyi minisztérium *aluminiumszalagból* készült és „F. M. Budapest“ felirattal és sorszámmal ellátott haljeleivel a magyar Dunaszakas alsó részén kecsege- és egyéb dunai halfajok hivatalos jelölése is megkezdődik.

Ilyen haljellel ellátott halpéldányoknak a jövőben történő zsákmányolása esetén legalább a haljelnek beküldését a m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás címére (Budapest II., Herman Ottó-út 15. sz. 4. pavillon, fszt.) feltétlenül kérjük. Ha ez levélben a fogott hal súlyának, hosszúságának, a fogás helyének és idejének egyidejű közlésével fog történni, akkor a beküldő a földművelésügyi minisztériumtól jutalomban fog részesülni.

Dr. U. E.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint *augusztus* hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	{ nagy	2·00—2·10 P
	{ közép	1·80 — — "
	{ kicsi	1·70 — — "
Édesvízi jegeltponty	{ nagy	1·20—1·40 "
	{ közép	— — — "
	{ kicsi	0·60—0·80 "
Balatoni fogassüllő	{ I. oszt.	7·00 — — "
	{ II. oszt.	3·60 — — "
	{ III. oszt.	2·80 — — "
	{ IV. oszt.	2·80 — — "
Dunai süllő	{ I. oszt. } nagy	3·00—5·00 "
	{ II. oszt. } nagy	3·00—5·00 "
	{ III. oszt. } kicsi	1·30—2·40 "
	{ IV. oszt. } kicsi	1·30—2·40 "
Harcsa élő	... ..	2·50—3·50 "
Harcsa jegelt	{ nagy	1·80—3·20 "
	{ kicsi	1·00—1·70 "
Csuka	{ élő	1·80—2·20 "
	{ jegelt	0·70—2·10 "
Compó	... ..	1·30 — — "
Kárársz...	... ..	1·00 — — "
Ön	... ..	0·40—1·00 "
Balatoni kecsege	... ..	0·40—0·60 "

Forgalom vontatott, irányzat bizonytalan.

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

TECHET RÓBERT

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termések külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcel-lázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

◆ VIII., József körút 43. sz. II.
TELEFÓNSZÁM: József 429—22.

BARTA LIPÓTNÉ
HALKERESKEDŐ

Telefón:
IRODA: AUT. 850—71.
ÜZLET: AUT. 855—84.

BUDAPEST IX. KER.
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

ZIMMER FERENC

BUDAPEST

IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

**Veszünk és eladunk bármily
mennyiségű élő és jegelthalat**

Telefonszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854—48.
Fióküzlet: V., József-tér Automata 816—79.
Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. J. 335—39.

HALKERESKEDELMI R.-T.**STEINER MÁRKUS**
HALNAGYKERESKEDŐ

**Bizományi eladásokat is
kedvező feltételek mellett
vállal el. Telefón: Aut: 866—19.
Este hét óra után 843—27 sz.
Veszek és eladok bármily meny-
nyiségű élő- és jegelthalat.
Iroda: IX., Erkel-utca II.**

**Budapest, IX. ker.
Központi vásárcsarnok.**

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-
fa-alatltság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA
R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7
A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között
Telefón: Aut. 843—10.

Fióküzlet: VII. Thököly-út 16 szám
A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt
Telefón: József 361—71.

MAGYAR

TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—21. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

**Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tó-
gazdaságaiból SZÁLLIT tenyésztésre**

nemestörzsű egynyaras és kétnyaras pontyot,
pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-iva-
dékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről:
Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Horto-
bágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Örs-
puszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszent-
miklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán,
Tápiószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T.
HALNAGYKERESKEDÉS

ÁRUSÍTÓ HELY:

BUDAPEST IX., KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK ● BUDAPEST IX., CSARNOK TÉR 5. SZÁM

TELEP ÉS IRODA:

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST V. KERÜLET, JÓZSEF TÉR 8. SZÁM.

TELEFÓNSZÁM: AUTOMATA 809—22.

LEVÉLCÍM: BPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok részvény-
társaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és két-
nyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllő-
ikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

TELEFÓNSZÁM: NAPPAL AUT. 856—36.,

ÉJJEL AUT. 591—22.,

SZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY AUT. 687—16.